

ਯਿਸੂ: ਸਲੀਬ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਾ

ਸਲੀਬ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਕਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਮਦਦ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣ ਅਤੇ ਸਲੀਬ 'ਤੇ ਉਹਦੀ ਮੌਤ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਹਨ।

ਸਲੀਬ ਦੀਆਂ ਧਾਰਣਾਵਾਂ

ਗਲਗਥਾ

ਯਹੂਸਲਮ ਦੀ ਸ਼ਹਿਰਪਨਾਹ ਦੇ ਬਾਹਰ ਵਾਲੇ ਥਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਸਲੀਬ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਰਾਮੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦ *ਗਲਗਥਾ* (ਮੱਤੀ 27:33) ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ 'ਖੋਪੜੀ' ਹੈ। ਅਰਾਮੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਖੋਪੜੀ ਦੇ ਅਕਾਰ ਕਰਕੇ ਇਬਰਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਕਿਰਿਆ ਸ਼ਬਦ *ਗਲਲ* ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਹਦਾ ਅਰਥ 'ਗੋਲ' ਹੈ। ਮੱਤੀ, ਮਰਕੁਸ ਅਤੇ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਗਲਗਥਾ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 'ਖੋਪੜੀ' *kranion* (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦ 'cranium' 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕਰੋ ਜਿਹਦਾ ਅਰਥ ਖੋਪੜੀ ਹੈ) ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। 'ਖੋਪੜੀ' ਲਈ ਲਾਤੀਨੀ ਸ਼ਬਦ *calvaria* (ਕਲਵਰੀਆ) ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਚੌਥੀ ਸਦੀ ਦੇ ਲਾਤੀਨੀ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿਚ ਜਿਰੋਸ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਕਿੰਗ ਜੇਮਸ ਵਰਜਨ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ 'ਤੇ ਜਿਰੋਮ ਦੀ ਲਾਤੀਨੀ ਬਾਈਬਲ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੂਕਾ 23:33 ਵਿਚ ਲੂਕਾ ਦੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਕਰੇਨਿਓਨ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਲਾਤੀਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀਕਰਨ ਕਰਕੇ ਇਹਨੂੰ 'ਕਲਵਰੀ' ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਜਿਰੋਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨੂੰ *ਗਲਗਥਾ* ਇਸ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਖੋਪੜੀਆਂ ਪਈਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਥੋਅਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਥਾਂ ਨੂੰ '... ਗਲਗਥਾ ਇਸ ਕਰਕੇ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਖੋਪੜੀ ਵਰਗਾ ਲਗਦਾ ਸੀ।' ¹ ਕਈਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਬਾਹਰ ਖੋਪੜੀ ਦੇ ਅਕਾਰ ਦੀ ਪਹਾੜੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਹੁਣ 'ਗੋਰਡਨ'ਜ਼ ਕਲਵਰੀ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹੀ ਉਹ ਥਾਂ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਸਲੀਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸੂਰਜ ਗ੍ਰਹਿਣ

ਮੱਤੀ 27:45 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, 'ਦੁਪਹਿਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਤੀਸਰੇ ਪਹਿਰ ਤਕ ਉਸ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹਨੇਰਾ ਛਾਇਆ ਰਿਹਾ।' ਯਿਸੂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਪਸ਼ਾਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮਰਿਆ ਸੀ। (ਮੱਤੀ 26:2) ਜੋ ਕਿ ਪੂਰਨਮਾਸੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ। ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦ ਚੰਨ ਸੂਰਜ ਤੋਂ ਧਰਤੀ

ਦੇ ਉਲਟ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰਹਿਣ ਲਗ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੌਤ ਵੇਲੇ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਅੰਧਕਾਰ ਕੁਦਰਤੀ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਜੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਲੱਗਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਮਿੰਟ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਸੀ, ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਤਕ ਨਹੀਂ। ਐਲਬਰਟ ਬਾਰਨਸ ਨੇ ਇਕ ਰੋਮੀ ਜੋਤਸ਼ੀ ਫਲੋਗੋਨੋ ਨੂੰ ਇਹ ਲਿਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿਬਰਿਯਸ ਦੇ ਚੌਦਵੇਂ ਸਾਲ ਵਿਚ 'ਸੂਰਜ ਨੂੰ ਸੱਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਲੱਗਾ ਸੀ ... ਕਿਉਂਕਿ ਦਿਨ ਰਾਤ ਵਿਚ ਐਨਾ ਬਦਲ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤਾਰੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ।'²

ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਸੱਭ ਤੋਂ ਦੁੱਖਦਾਈ ਘਟਨਾ ਦੇ ਵਕਤ, ਖੁਦਾ ਨੇ ਚਮਤਕਾਰੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੀ ਚਮਕ ਕੱਢ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਉੱਤੇ ਸੋਗ ਦਾ ਲਿਬਾਸ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਦੁਪਹਿਰ ਬਾਰਾਂ ਵਜੇ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਵਜੇ ਤਕ ਖੁਦਾ ਨੇ ਸੂਰਜ ਦੇ ਸੋਗ ਦਾ ਕਾਲਾ ਝੰਡਾ ਵਿਖਾਇਆ ਸੀ।

ਸਲੀਬ

ਸਲੀਬ ਦਾ 'X' (*crux decussata*, 'ਸੰਤ ਅੰਦਰਿਆਸ ਦੀ ਸਲੀਬ') ਵਰਗੀ ਸੀ ਜਾਂ 'T' (*crux commissa*, 'ਸੰਤ ਅੰਥੋਨੀ ਦਾ ਸਲੀਬ') 'I' ਦੇ ਅਕਾਰ ਦੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਲੀਬ ਦੀ ਲੱਠ ਉਪਰ ਲੰਬਾ ਖਿੱਚਿਆ ਹੋਵੇ (*crux immissa*) ਜਾਂ 'I' (*crux simplex*) ਵਰਗੀ, ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਚਰਚਾ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪਿਲਾਤਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸਿਰ ਦੇ ਉੱਪਰ ਲਿਖੇ ਦੋਸ਼-ਪੱਤਰ (ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਲਿਖੇ, ਕਈ ਸ਼ਬਦ) ਤੋਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਲੀਬ ਦੀ ਲੱਠ ਦੇ ਉਪਰ ਲੰਬ ਦੀ ਲਕੜੀ ਉੱਤੇ ਕਿੱਲ ਠੋਕਣ ਲਈ ਥਾਂ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ *crux immissa* ਜਾਂ *crux simplex* ਬਣਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਖ਼ਿਆਲ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ *crux immissa* ਸੀ।

ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖ਼ਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਦੀ ਦੇਹ ਨੂੰ ਟੇਕ ਦੇਣ ਲਈ ਸਲੀਬ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕ ਖੂੰਡੀ ਲਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਲਗਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਠੋਕੇ ਗਏ ਕਿੱਲਾਂ ਉੱਤੇ ਉਹਦੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਭਾਰ ਪੈਣ ਨਾਲ ਪੇਟ ਵਾਲੇ ਖਿਚਾਅ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਉਹਦੇ ਸਤਾਉਣ ਵਾਲੇ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ।

ਏਲੀ-ਏਲੀਆਸ

ਜਦ ਯਿਸੂ ਨੇ 'ਏਲੀ, ਏਲੀ' (ਐ ਮੇਰੇ ਖੁਦਾ, ਐ ਮੇਰੇ ਖੁਦਾ) ਪੁਕਾਰਿਆ ਤਾਂ ਕੋਲ ਖੜੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਉਹਨੇ 'ਏਲੀਆਸ, ਏਲੀਆਸ ('ਏਲੀਆਹ, ਏਲੀਆਹ') ਕਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉੱਚੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਪੁਕਾਰਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਹਦੇ ਬੋਲ ਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਜੇ ਡਬਲਯੂ. ਮੈਕਗਰਵੇ ਮੁਤਾਬਕ ਕੋਲ ਖੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤੀ 'ਉਹਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਨਾ ਜਾਣਨ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ ਬਲਕਿ ਯਿਸੂ ਦੇ ਅਸਪੱਸ਼ਟ ਬੋਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਕਰਕੇ ਲੱਗੀ।'³ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਯਿਸੂ ਤਕਰੀਬਨ ਛੇ ਘੰਟਿਆਂ ਤੋਂ ਸਲੀਬ ਤੇ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਖਿੱਚ ਕੇ ਉੱਪਰ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹਦੀ ਛਾਤੀ ਦੀਆਂ ਮਾਸ ਪੇਸ਼ੀਆਂ ਉੱਤੇ ਦਬਾਅ ਪੈਣ ਨਾਲ ਖੂਨ ਦੀ ਕਮੀ ਅਤੇ ਗਲਾ ਸੁੱਕਣ ਨਾਲ ਉਹਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਮੱਧਮ ਪੈ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ।

ਲਹੂ ਅਤੇ ਪਾਣੀ

ਡਬਲਯੂ. ਰਾਬਰਟਸਨ ਨਿਕੋਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਯਿਸੂ ਦੀ ਪੱਸਲੀ ਵਿਚ ਭਾਲਾ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਇਕ *logche* ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਮੂੰਹ ਲੋਹੇ ਦੇ ਆਂਡੇ ਵਰਗਾ ਅਤੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਸਿਰ ਜਿੰਨਾ ਚੌੜਾ ਸੀ।⁴ ਐਲਬਰਟ ਬਾਰਨਸ ਨੇ ਵੇਰਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿਲ ਦੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਝਿੱਲੀ ਅਰਥਾਤ ਪੈਰੀਕਾਰਡੀਅਮ ਤੇ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਲਹੂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਜਿਸਮ ਵਿੱਚੋਂ ਵਹਿ ਨਿੱਕਲੇ ਸਨ: ‘ਇਸ ਝਿੱਲੀ [ਪੈਰੀਕਾਰਡੀਅਲ] ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਵਰਗਾ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ... ਜੋ ਆਪਣੀ ਲਗਾਤਾਰ ਗਤੀ ਨਾਲ ਦਿਲ ਦੀ ਤਹਿ ਨੂੰ ਸੁੱਕਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।’⁵

ਦਿ ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਕਾਜ ਆਫ ਦ ਡੈੱਥ ਆਫ ਕ੍ਰਾਈਸਟ ਵਿਚ ਡਾਕਟਰ ਵਿਲੀਅਮ ਸਟ੍ਰਾਊਂਡ ਨੇ ਇਕ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਫਰਕ ਥਿਉਰੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਟ੍ਰਾਊਂਡ ਮੁਤਾਬਕ ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਨ ਰੁਕਣ ਕਰਕੇ ਯਿਸੂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨੇਜ਼ਾ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੁਭਾਵਿਕ ਫੁੱਟਣਾ ਹੋਇਆ। ਸਟ੍ਰਾਊਂਡ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੁਭਾਵਿਕ ਫੁੱਟਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪੈਰੀਕਾਰਡੀਅਲ ਵਿਚ ਖੂਨ ਵਗਣ ਲੱਗਾ ਸੀ। ਪੈਰੀਕਾਰਡੀਅਲ ਵਿਚ ਨੇਜ਼ਾ ਲੱਗਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਲਹੂ ਵਧੇਰੇ ਤਰਲ ਅਤੇ ਠੋਸ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਭਾਲਾ ਭਾਵ *logche* ਹੱਡੀਆਂ ਤੋੜੇ ਬਗ਼ੈਰ ਯਿਸੂ ਦੀ ਪੱਸਲੀ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ? ਇਹ ਪੱਸਲੀ ਦੇ ਹੇਠੋਂ ਦੀ ਉੱਪਰ ਨੂੰ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸਲੀਬ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਨਿਰਪੱਖ ਵੇਰਵਾ

ਸਲੀਬ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਮਾਂ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਮਰਕੁਸ 15:25-33 ਤਾਂ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਛੇਵਾਂ ਘੰਟਾ ਆਉਣ 'ਤੇ ਯਿਸੂ ਸਲੀਬ ਤੇ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਤਕ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਯੂਹੰਨਾ 19: 14 ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਛੇਵੇਂ ਘੰਟੇ ਵਿਚ ਪਿਲਾਤੁਸ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂਹੰਨਾ ਰੋਮੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਜਿਸਦਾ ਸੰਕੇਤ ਯੂਹੰਨਾ 20: 19 ਦਿੰਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਮਰਕੁਸ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਸਵੇਰੇ ਛੇ ਵਜੇ ਪਿਲਾਤੁਸ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਹੀ ਸੀ। ਲਗਭਗ ਨੌਂ ਵਜੇ ਸਲੀਬ 'ਤੇ ਸੀ ਅਤੇ ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ (ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਛੇਵਾਂ ਘੰਟਾ) ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਤਕ ਸਲੀਬ 'ਤੇ ਸੀ। ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਮਰਕੁਸ ਅਤੇ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਰਕ ਇਹ ਸਬੂਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਸਤਕਾਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਮਦਦ ਦੇ ਬਗ਼ੈਰ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਪਿੱਤ ਅਤੇ ਗੰਧਰਸ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਮੱਤੀ ਨੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਕੇ ਮਰਕੁਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਸ ਦਾਖਰਸ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਚੱਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨੂੰ ਲੈਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਵਿਚ ਪਿੱਤ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਮਰਕੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਗੰਧਰਸ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਛੇ ਘੰਟਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾਖਰਸ ਦਾ ਘੋਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਅਸਲ ਵਿਚ, ਯੂਹੰਨਾ 19:28-30 ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੌਤ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਸਿਰਕਾ ਅਰਥਾਤ ਇਕ ਤੇਜ਼ ਦਾਖਰਸ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨੂੰ ਉਹਨੇ ਲਿਆ ਵੀ ਸੀ।

ਜੇਕਰ ਮੱਤੀ ਅਤੇ ਮਰਕੁਸ ਇਕ ਹੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣ ਤਦ ਵੀ ਇਸ ਵਿਚ

ਟਕਰਾਓ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ‘ਪਿੱਤ’ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੌੜੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੰਧਰਸ ਭਾਵੇਂ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ, ਪਰ ਉਹਦਾ ਸਵਾਦ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕੌੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗੰਧਰਸ ਲਈ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦ ‘myrrh’ ਅਰਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਮੁੱਰ (‘ਕੌੜਾ’) ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਬਾਈਬਲ (ਮਰਕੁਸ 15:23) ਵਿਚ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਮੱਤੀ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿੱਤ ਵਿਚ ਕੀ ਕੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਰਕੁਸ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਕੌੜੀ ਚੀਜ਼ ਮੁੱਰ ਸੀ। ਮੱਤੀ ਅਤੇ ਮਰਕੁਸ ਵਿਚ ਵਿਰੋਧ ਲੱਭਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਸੀਂ ਫਿਰਦੇ ਥੱਕੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫ਼ਰਕ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਿਖਿਆ।

ਚਾਰ ਲਿਖਤਾਂ/ਖੁਸ਼ਬੂ ਦੀ ਹਰ ਲੇਖਕ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਲਾਈ ਗਈ ਪਿਲਾਤੁਸ ਦੀ ਤਖਤੀ ਨੂੰ ਅਲਗ-ਅਲਗ ਲਿਖਿਆ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦੀ ਵੀ ਅਲੋਚਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਅਲਗ-ਅਲਗ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਵੀ ਉਹ ਸਹੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਤਿੰਨ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੀ ਲਿਖਤ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂ ਦਾ ਤਿਉਂ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ। ਸਮਝਣ ਲਈ ਉਹ ਇਕ ਹੀ ਸ਼ਬਦ ਹਨ: ‘ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਰਾਜ।’ ਫਿਰ ਤਾਂ ਇਹ ਚਾਰ ਲਿਖਤਾਂ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਸਬੂਤ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਲਿਖਤਾਂ ਦਾ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਸਬੂਤ ਹਨ।

ਹੈਕਲ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣਾ। ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਲਿਖਤ ਦਾ ਸਬੂਤ ਠੱਠੇ ਵਿਚ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ‘‘ਹੇ ਹੈਕਲ ਦੇ ਢਾਹੁਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਵਿਚ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਾਂ ਬਚਾ’’ (ਮੱਤੀ 27:40)। ਇਹ ਕਥਨ (ਜਿਸਨੂੰ ਮੱਤੀ ਅਤੇ ਮਰਕੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਪਰ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਨਹੀਂ) ਸਲੀਬ ਤੇ ਠੱਠਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਠੱਠਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਉਸ ਗੱਲ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਯਿਸੂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਹੀ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਕਹੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੱਤੀ ਅਤੇ ਮਰਕੁਸ ਵਿਚ ਵੇਖਣਾ ਫ਼ਜ਼ੂਲ ਹੀ ਹੈ। ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਸਲੀਬ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਇਸ ਠੱਠੇ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਪਰ ਯੂਹੰਨਾ 2:19 ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਲੀਬ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹ ਦਾ ਮਖੌਲ ਉਡਾਇਆ।

ਨਬੂਵਤ ਦੀ ਸੱਚੀ ਗੱਲ

ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਰਤੀ ਗਈ ਨਬੂਵਤ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਇੰਜੀਲ ਦੀ ਅਹਿਮ ਤਸਦੀਕ ਹਨ। ਸਲੀਬ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਗਿਆਰਾਂ ਨਬੂਵਤਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਦੀ ਚਰਚਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

1. *ਕੁਰਬਾਨੀ ਲਈ ਲਿਜਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ*

(ਯਸਾਯਾਹ 53:7; ਯੂਹੰਨਾ 18:8; 1 ਪਤਰਸ 2:23, 24)

2. *ਮੌਤ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗੀ*

(ਜ਼ਬੂਰ 22:16; ਜ਼ਕਰਯਾਹ 12:10; ਯੂਹੰਨਾ 12:32, 33; 18:31,

- 32; 19:37 ਵੀ ਵੇਖੋ)⁶
3. ਮੁਜਰਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ
(ਯਸਾਯਾਹ 53:12; ਮਰਕੁਸ 15:28)
 4. ਕੱਪੜੇ ਵੰਡੇ ਗਏ
(ਜ਼ਬੂਰ 22:18; ਯੂਹੰਨਾ 19:23-25)⁷
 5. ਮੁਜਰਮਾਂ ਵਾਸਤੇ ਬੇਨਤੀ
(ਯਸਾਯਾਹ 53:12; ਲੂਕਾ 23:34)
 6. ਇਕ ਚਿੱਲਾਹਟ
(ਜ਼ਬੂਰ 22:1; ਮੱਤੀ 27:46)
 7. ਠੱਠੇ
(ਜ਼ਬੂਰ 22:7, 8; ਮੱਤੀ 27:39-44)
 8. ਪਿੱਤ
(ਜ਼ਬੂਰ 69:21; ਮੱਤੀ 27:34)
 9. ਸਿਰਕਾ
(ਜ਼ਬੂਰ 69:21; ਯੂਹੰਨਾ 19:28-30; KJV)
 10. ਆਤਮਾ ਸੌਂਪਣਾ
(ਜ਼ਬੂਰ 31:5; ਲੂਕਾ 23:46)
 11. ਕੋਈ ਹੱਡੀ ਨਾ ਟੁੱਟੀ
(ਜ਼ਬੂਰ 34:20; ਯੂਹੰਨਾ 19:36)

ਸਲੀਬ ਦਾ ਨਤੀਜਾ

ਸਲੀਬ ਦੇਣ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ ਖੁੰਡੇ ਤੇ ਚੜ੍ਹਨਾ, ਰੁੱਖ 'ਤੇ ਠੋਕਣਾ। ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਸਲੀਬ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨੂੰ ਜ਼ਖਮੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਸ 'ਤੇ ਥੱਕਿਆ ਗਿਆ, ਤਿਆਗਿਆ ਗਿਆ, ਵਿੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕੁਚਲਿਆ ਗਿਆ (ਯਸਾਯਾਹ 53:3-7)। ਉਹਦੀ ਜਾਨ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਕਸ਼ਟ ਪਿਆ। ਉਹਨੂੰ ਮਿਲਾਵਟੀ ਦਾਖਰਸ ਪਿਲਾਈ ਗਈ, ਉਹਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨੇ ਤੇਜ ਅਤੇ ਨਾ ਰੁਕਣ ਵਾਲੀ ਪੀੜ ਸਹਿਣ ਦੀ ਠਾਣ ਰੱਖੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਸੀ, 'ਜੇ ਪਿਆਲਾ ਪਿਤਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਭਲਾ ਮੈਂ ਉਹਨੂੰ ਨਾ ਪੀਵਾਂ?' (ਯੂਹੰਨਾ 18:11)।

ਜਿਸਮਾਨੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹਨੇ ਠੱਠਾ, ਮਖੌਲ ਅਤੇ ਬੁਰੀ ਨਜ਼ਰ ਨੂੰ ਵੀ ਬ੍ਰਦਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਤਦ ਵੀ ਉਹਨੂੰ ਤਕਰੀਬਨ ਨੰਗਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜ਼ਲੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੌਤ 'ਹਾਂ ਸਲੀਬ ਦੀ ਮੌਤ' (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:8) ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਅਤੇ ਬਦਨੁਮਾ ਦਾਗ ਉਹਨੂੰ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਸਲੀਬ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਤਲਾਂ, ਚੋਰਾਂ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਜਿਸਮਾਨੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਅਤੇ ਜ਼ਲਾਲਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਯਿਸੂ ਦੀ ਜੋ ਗੱਲ ਸਨੁ ਲਾਉਂਦੀ ਸੀ ਉਹ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਉਹਨੂੰ ਤਿਆਗਣਾ ਸੀ। ਪਿਆਸੇ, ਸੁੱਕੇ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਸੁੱਕੇ ਹੋਏ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਨਾਲ

ਉਹਨੇ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਬੜੇ ਜੋਰ ਨਾਲ ਪੁਕਾਰ ਕੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਹਨੇ ਉਹਨੂੰ ਕਿਉਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਖੁਦਾ ਉਹਨੂੰ ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਤਿਆਗਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਜੇ ਉਹ ਸਲੀਬ ਅਤੇ ਲਟਕੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਅਪਨਾ ਲੈਂਦਾ ਤਾਂ ਸੱਭ ਕੁਝ ਚਲੇ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਤਾਂ ਬਲੀ ਦਾ ਬੱਕਰਾ ਬਣਨਾ ਹੀ ਸੀ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਤਾਂ ਪਾਪ ਬਣਨਾ ਹੀ ਪੈਣਾ ਸੀ। ਜਦ ਖੁਦਾ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਪਾਪ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਲਟਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਖੁਦਾ ਲਈ ਉਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਫੇਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਉਹਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਪਾਪ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਰੁੱਖ 'ਤੇ ਟੰਗਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਖੁਦਾ ਦਾ ਸਰਾਪਤ ਸੀ (ਗਲਾਤੀਆਂ 3: 13)। ਜਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਾਨ ਮੌਤ ਦੇ ਲਈ ਡੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਖੁਦਾ ਨੇ ਦਿਨ ਦੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜੋ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸਨ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੀੜਾ, ਅਪਮਾਨ ਤੇ ਪਾਪੀ ਬਣਨਾ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਹ ਉਸ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਠੱਠਾ ਕਿ ਉਹਨੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਪਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਸਕਿਆ, ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਕ ਅਰਥ ਵਿਚ ਉਹਨੂੰ ਠੱਠਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੱਚੀਆਂ ਸਨ: ਜੇ ਯਿਸੂ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਪ ਅਤੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਹਨੂੰ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਨੂੰ ਚੁਣਨਾ ਪੈਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੇਣਾ ਸਹੀ ਸਮਝਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਦੂਜੇ ਲੋਕ ਬਚਾਏ ਜਾ ਸਕਣ। ਉਹਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਾਹ ਲੱਭਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਖਾਤਿਰ ਖੁਦਾ ਉਹਨੂੰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਚਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਲਈ ਉਹਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਅੱਗੇ ਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮੰਨੀਆਂ ਸਨ ਬਲਕਿ ਆਗਿਆਨੀਆਂ ਅਤੇ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤਕ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ, ਬਗ਼ਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਾਪੀਆਂ, ਗੁਆਚੇ ਹੋਇਆਂ ਅਤੇ ਨਾਸ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵੀ ਜੋ ਖੁਦਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਅਤੇ ਇਸ ਜਗਤ ਵਿਚ ਬੇ-ਆਸ ਸਨ ਦੁੱਖ ਝੱਲਿਆ। ਪ੍ਰੇਮ ਸੱਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਸੀ; ਸਿਆਹੀ ਨਾਲ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦ ਉਹਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਸਮਰਥ ਹਨ।

ਸਾਰ

ਮਸੀਹ ਦੀ ਸਲੀਬ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬਲ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਨਾ ਚੜ੍ਹਦੇ ਤਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਉਸ ਵਿਚ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਅਰਥ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦਾ ਨਹੀਂ। ਜਦ ਤਕ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਦੁਨਿਆਵੀ ਖਾਹਿਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮਰਦੇ ਨਹੀਂ, ਯਿਸੂ ਦੀ ਸਲੀਬ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਬਚਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ (ਦੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 8: 13)। ਜਦ ਤਕ ਪੁਰਾਣੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਲੀਬ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਚਾੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤਦ ਤਕ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿਚ ਮੁੜ ਜੀ ਉੱਠਣਾ ਬੇਕਾਰ ਹੈ (ਦੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 6: 3-6)। ਸੱਚੇ ਮਸੀਹੀ ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਾਲ ਸਲੀਬ ਉਪਰ ਚੜ੍ਹੇ ਹਨ (ਗਲਾਤੀਆਂ 2: 20)।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਸੀ. ਜੀ. ਵਿਲਕੇ ਐਂਡ ਵਿਲੀਬਲਡ ਰਿੰਮ, ਏ ਗ੍ਰੀਕ-ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਕਸੀਨ ਆਫ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਸੋਧ ਜੋਜ਼ਫ ਐਚ. ਬੇਅਰ। ²ਐਲਬਰਟ ਬਾਰਨਸ, ਮੈਥਿਊ ਐਂਡ ਮਾਰਕ, ਨੋਟਸ ਆਨ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ। ³ਜੇ. ਡਬਲਯੂ. ਮੈਕਗਰਵੇ, ਮੈਥਿਊ ਐਂਡ ਮਾਰਕ, ਦਿ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀ, ਜਿਲਦ 1 (ਪੰਨਾ ਰਹਿਤ, 1875; ਰੀਪ੍ਰਿੰਟ, ਡਿਲਾਈਟ, ਆਰਕੈਂਸਾ: ਗੌਸਪਲ ਲਾਈਟ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., ਮਿਤੀ ਰਹਿਤ), 246. ⁴ਦਿ ਐਕਸਪੋਜ਼ਿਟਰ'ਜ਼ ਗ੍ਰੀਕ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ, ਸੰਪਾ. ਡਬਲਯੂ. ਰੋਬਰਟਸਨ ਨਿਕੋਲ, ਜਿਲਦ 1, (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1951), 859 ਵਿਚ ਮਰਕਸ ਡੌਡਸ, 'ਦਿ ਗੌਸਪਲ ਆਫ ਸੇਂਟ ਜੌਨ।' ⁵ਐਲਬਰਟ ਬਾਰਨਸ, ਲੂਕ ਐਂਡ ਜੌਨ, ਨੋਟਸ ਆਨ ਦੀ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ (ਪੰਨਾ ਰਹਿਤ, 1949; ਰੀਪ੍ਰਿੰਟ, ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਬੇਕਰ ਬੁੱਕ ਹਾਊਸ, 1975), 374. ⁶ਇਹ ਖਿਆਲ ਕਰਨ ਤੇ ਕਿ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਆਮ ਢੰਗ ਪਥਰਾਓ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨਬੂਵਤ ਕਿ ਉਹ ਸਲੀਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ⁷ਇਸ ਨਬੂਵਤ ਵਿਚ ਖ਼ਾਸ ਗੱਲ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦਾ ਵੰਡੇ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਚਿੱਠੀ ਪਾਉਣਾ ਇੱਕੋ ਕੱਪੜੇ ਲਈ ਹੈ।